

Dosarul nr. 2ra-1690/2020

prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul central (jud. Gh. Mîra)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secieru, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

09 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi împotriva Cooperativei Agricole de Producție „Basarabia” cu privire la executarea acordului și obligarea de a transmite restanța la produsele agricole,

împotriva deciziei din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi, admis apelul declarat de Cooperativa Agricolă de Producție „Basarabia”, a fost casată hotărârea din 26 septembrie 2019 a Judecătoria Anenii Noi, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 19 septembrie 2018 Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au depus cerere de chemare în judecată împotriva CAP „Basarabia” cu privire la executarea acordului din 10 martie 2007 prin obligarea de a transmite restanța la produsele agricole și anume 300 kg mere de iarnă și 500 kg de poamă albă pentru anul agricol 2015 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii au indicat că, la 10 martie 2007 a încheiat cu CAP „Basarabia” un acord adițional la contractele de arendă a suprafețelor de teren agricol. Conform acordului pârâtul se obliga până la 01 octombrie să livreze 500 kg de poamă albă și până la 15 octombrie, 300 kg de mere de iarnă pentru fiecare an agricol.

Au susținut că motivul depunerii cererii de chemare constă în aceea că din anul 2007 până în anul 2014, CAP „Basarabia” deși și-a onorat obligațiunea ce reiese din acordul adițional, ultimul a refuzat să-și onoreze obligațiunile pentru anul agricol 2015, cu toate că i s-a cerut aceasta prin cererea Bx 105 înregistrată de către CAP „Basarabia” la data de 26 august 2015, fără a primi răspuns la această întrebare.

Astfel, au menționat că CAP „Basarabia” refuză îndeplinirea obligațiilor ce reies din acordul adițional sub diferite motive, inițiind mai multe acțiuni în judecată, prin care în repetate rânduri a cerut rezilierea sau constatarea nulității absolute a acordului din 10 martie 2007. Aceste acțiuni ale pârâtului au fost respinse de către prima instanță, instanța de apel și de recurs.

Au mai indicat că după discuțiile cu conducătorul CAP „Basarabia”, Serghei Calmîc, în privința la aceea că întreprinderea condusă de acesta să-și îndeplinească obligațiile ce reies din acordul din 10 martie 2007, acesta din urmă invocă faptul că el nu rezolvă problema, dar de ea se ocupă juristul întreprinderii sau că întreprinderea este într-o situație financiară foarte grea precum și alte motive refuzând îndeplinirea prevederilor conform acordului menționat cu toate că acest acord este în vigoare și își produce efectele conform prevederilor stipulate în el.

Întemeindu-și acțiunea în baza art. 8, 916 Cod civil, art. 6, 7, 38, 62, 166-167 CPC, Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au solicitat admiterea acțiunii integral.

La 29 octombrie 2018, Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, prin care a solicitat obligarea pârâtului de a livra Liubei Berzoi 300 kg de mere de iarnă conform prevederilor acordului din 10 martie 2007 pentru anul 2015 și încasarea din contul pârâtului în beneficiul Liubei Berzoi a taxei de stat în mărime de 150 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2800 de lei (f.d.36).

La 17 octombrie 2018 Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au depus cerere de chemare în judecată împotriva CAP „Basarabia” cu privire la executarea acordului din 10 martie 2007 prin obligarea de a transmite restanța la produsele agricole și anume 300 kg mere de iarnă pentru anul agricol 2018, încasarea cheltuielilor de judecată (dosar nr.2-985/18).

La 20 octombrie 2018 Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au depus cerere de chemare în judecată împotriva CAP „Basarabia” cu privire la executarea acordului din 10 martie 2007 prin obligarea de a transmite restanța la produsele agricole și anume 300 kg mere de iarnă pentru anul agricol 2016, încasarea cheltuielilor de judecată (dosar nr.2-990/18).

Tot la 20 octombrie 2018, Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au depus cerere de chemare în judecată împotriva CAP „Basarabia” cu privire la executarea acordului din 10 martie 2007 prin obligarea de a transmite restanța la produsele agricole și anume 300 kg mere de iarnă pentru anul agricol 2017, încasarea cheltuielilor de judecată (dosar nr.2-991/18).

În motivarea cererilor de chemare în judecată Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au invocat circumstanțe de fapt și de drept similare cu cele din cererea depusă la 19 septembrie 2018.

Prin încheierile Judecătorei Anenii Noi, sediul central, cauzele civile nr. 2-990/18, 2-985/18, 2-991/18 la cererile de chemare în judecată depuse de către Liuba Berzoi și Andrei Berzoi împotriva CAP „Basarabia” cu privire la executarea acordului din 10 martie 2007 pentru anii 2016, 2017, 2018 au fost conexate la cauza civilă nr. 2-874/18 la cererea de chemare în judecată depusă de către Liuba Berzoi și Andrei Berzoi împotriva CAP „Basarabia” cu privire la executarea acordului din 10 martie 2007 pentru anul agricol 2015.

Prin hotărârea Judecătorei Anenii Noi, sediul central, emisă la 26 septembrie 2019, a fost admisă parțial acțiunea și a fost obligată CAP „Basarabia” să livreze către Liuba Berzoi produsele agricole restante în baza acordului din 10 martie 2007 și anume 1200 kg mere de iarnă. Au fost încasate de la CAP „Basarabia” în beneficiul Liuba Berzoi cheltuielile de judecată în cuantum de 3 100 de lei (f.d.102, 105-107).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 octombrie 2019, în termenul legal, Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, însă fără a indica motivele de fapt și de drept pe care își întemeiază apelul (f.d.109).

Prin încheierea din 28 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel, a fost oferit apelanților Liuba Berzoi și Andrei Berzoi, un termen rezonabil de 15 zile din data recepționării prezentei încheieri, pentru a depune, prin intermediul biroului de audiență al Curții de Apel Chișinău, a cererii de apel motivate (f.d.116-118).

La 23 octombrie 2019 (f.d.122-123), ulterior la 15 noiembrie 2019 (f.d.134-135), apelanții Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au prezentat apelul motivat, în care și-au manifestat dezacordul cu soluția primei instanțe, invocând că hotărârea este ilegală, neîntemeiată și pasibilă a fi casată.

La fel, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 25 octombrie 2019, în termenul legal, CAP „Basarabia” a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, concomitent a anexat bonul de plată a taxei de stat în cuantum de 112, 50 de lei (f.d.122-123).

Prin decizia din 02 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi, a fost admisă cererea de apel depusă de CAP „Basarabia”, a fost casată hotărârea din 26 septembrie 2019 a Judecătorei Anenii Noi, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În susținerea soluției sale, instanța de apel a aplicat prevedere art. 579 alin. (1) lit. b) și art. 513 alin. (1) Codul civil, în redacția în vigoare pînă la 01 martie 2019 și a ajuns la concluzia de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată, deoarece în cadrul examinării cauzei s-a constatat cu certitudine faptul că creditorul Liuba Berzoi s-a eschivat de a se prezenta la solicitarea CAP „Basarabia” pentru a ridica producția agricolă solicitată.

În această ordine de idei, instanța de apel incontestabil a stabilit că pentru inacțiunea creditorului Liuba Berzoi sau acțiunea intenționată a acestuia de refuz de la dreptul său de a ridica producția agricolă în cantitatea solicitată, debitorul CAP „Basarabia” nu poate fi sancționat sau învinovățit că nu și-a executat obligația sa de furnizare a merelor în corespundere cu acordul adițional la contractele de arendă a suprafețelor de teren agricol din 10 martie 2007, or debitorul și-a executat obligația sa, iar creditorul Liuba Berzoi a renunțat la dreptul său de a recepționa aceste mere.

Drept urmare, a stabilit instanța de apel că nu îi este imputabil debitorului CAP „Basarabia” neexecutarea acordului adițional la contractele de arendă a suprafețelor de teren agricol din 10 martie 2007.

Subsecvent, instanța de apel a reținut că din înscrisurile anexate rezultă că Liubei Berzoi i-a fost livrată poamă albă în cantitate de 1500 kg, pentru anii 2015, 2016, 2017, 2018, fapt confirmat prin semnătura de pe versoul facturilor nr. 689 din 01.10.2018 și nr.727 din 16.10.2018 (f.d.76), iar la 06 noiembrie 2018 Liuba Berzoi a ridicat 600 kg de mere conform titlurilor executorii pentru anii 2013,2014 (f.d.85).

Prin urmare, instanța de apel a ajuns la concluzia respingerii apelului declarat de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi, admiterea apelului declarat de CAP „Basarabia”, cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La 05 august 2020 Liuba Berzoi și Andrei Berzoi au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a soluționat eronat litigiul în cauză și a interpretat eronat prevederile legale, nu este clar în ce mod instanța de apel a aplicat eronat norma legală, când intimatul a recunoscut că este dator numai după adresarea lor în instanța de judecată și i-a absolvit integral de restituire a cheltuielilor de judecată.

Au susținut că faptul primirii sau neprimirii a prestației invocate în cererile de judecată, după adresarea lor în instanța de judecată nu poate influența nici într-un fel restituirea cheltuielilor de judecată suportate de Liuba Berzoi la judecarea cauzei.

Au mai susținut că nu au primit prestația la care era obligat intimatul conform acordului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2020 a fost expediată părților pentru cunoștință la 26 iunie 2020 (f.d. 184), dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Prin urmare, recursul declarat de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi, este depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin notificarea din 13 septembrie 2020 Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimaților copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 09 noiembrie 2020 CAP „Basarabia” a recepționat recursul declarat de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi, iar la 04 decembrie 2020, prin intermediul adresei

electronice a depus referință, prin care a solicitat de a considera inadmisibil recursul declarat de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Liuba Berzoi și Andrei Berzoi nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza *Rebai și alții contra Franței*, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza *Asito vs Republica Moldova*, 10 iulie 2010, *Meyer vs Germania*, 22

martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Liuba Berzoi și Andrei Berzoi se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru